

ԱՆԴՐԵԱՍ – (Խիստ) Այդ քո գործը չէ: Դու բանիդ կաց:

ԲԱԳԲԱՏ – (Վեր կենալով) Ներիր, հայրիկ, ես չեմ կարող սառը վերաբերվել դեպի մի մարդ, որ ուզում է մեր անունը խայտառակել: Այն էլ մի այնպիսի մարդ, որ դեռ չի դուրս եկել մեր փողերով գնված հագուստից:

ՕԹԱՐՅԱՆ – (Հուզված վեր է կենում, բայց իսկույն նեթ զսպում է իրան) Պարոն Անդրեաս, զսպեցեք ձեր որդուն: Ես չեմ կարող նրա հետ վեճի բռնվել այստեղ:

ԲԱԳԲԱՏ – Իսկ ես թույլ եմ տալիս ինձ պահանջել ձեզանից բացատրություն: Հայրիկը կարող է ձեզ հետ վարվել ինչպես կամենում է, իսկ մեր մեջ պետք է ամեն բան պարզվի հենց այժմ:

ԱՆԴՐԵԱՍ – (Գրգռված) Ասացի, որ այդ քո գործը չէ, մի խառնվիր:

ԲԱԳԲԱՏ – Բայց հայրիկ, իմ ինքնասիրությունը վիրավորված է: Ուստի թույլ տուր նրան մի քանի հարցեր առաջարկել: (Դառնում է Օթարյանին) Ես կկամենայի իմանալ, դուք բավարարվա՞ծ եք մեզանից, թե՞ ոչ:

ՕԹԱՐՅԱՆ – (Չսպված) Այո:

ԲԱԳԲԱՏ – Ո՞վ է ձեզ խնամել և բարձր ուսում տվել:

ՕԹԱՐՅԱՆ – (Չսպված) Ձեր հայրը:

ԲԱԳԲԱՏ – Ո՞վ է տարիներ շարունակ պահպանել և կերակրել ձեր մորն ու քույրերին:

ՕԹԱՐՅԱՆ – Ձեր հայրը:

ԲԱԳԲԱՏ – Եվ այդ բոլորը խոստովանելուց հետո հանդգնում եք լինել երեխտամո՞ռ: Եվ բոլորից հետո, դու, հայրիկ, պահանջում ես, որ ես սա՞ռը վերաբերվեմ այդ մարդուն:

ԱՆԴՐԵԱՍ – Ես ասում եմ, որ այդ քո գործը չէ: Դու ոչինչ չես հասկանում:

ՕԹԱՐՅԱՆ – (Բազրատին) Լսեցեք, պարոն, ձեզ հետ ես այսօր մտադիր չեի հաշվի նստելու, բայց, որովհետև ստիպում եք, կխոսեմ: Այո, ես Էլիզբարյանների խնամքով մեծացած մարդ եմ: Դուք ինքնուրույն տարի պահել ու պահպանել եք ինձ, մորս ու քույրերիս: Բայց ինչպես - այդ միայն ինձ է հայտնի: Այն, ինչ որ ես եմ զգացել տարիների ընթացքում, չեի ցանկանալ զգալ ոչ մի ինքնասեր մարդու: Դուք ձեր ամեն մի կոպեկի մեջ թույն եք սրսկել և այնպես տվել ինձ...

ԱՆԴՐԵԱՍ – Պարտական մնամ, եթե արած լավություններս գոնե մի անգամ երեսովդ տված լինիմ:

ՕԹԱՐՅԱՆ – Բայց մի՞թե պիտի խոսեիք, որ ես զգայի իմ ողորմելի դրությունը: Այո, իմ վերաբերմամբ դուք արտաքուստ քաղաքավարի եք եղել: Բայց այն, ինչ որ խոսքերով չեք արտահայտել, արտահայտել եք ձևերով, աչք-ունքով, շարժումներով: Դուք ինձ ստորացրել եք իմ աչքում ամեն անգամ, խայթել եք իմ ինքնասիրությունը լուռ, ինչպես, ներեցեք ասել, մի կարիճ...

ԲԱԳԲԱՏ – (Հեզմորեն) Ջարմանալի է, որ տարիներ շարունակ լռել եք և նոր եք միայն ձայն բարձրացնում:

ՕԹԱՐՅԱՆ – Ախ, լռել եմ, որովհետև խնամում էի մորս ու քույրերիս: Գիտեի, որ եթե ձայն բարձրացնեմ, պիտի գրկեք նրանց մի կտոր հացից: Ես մտածում էի այսպես. «Կքաշեմ մի կերպ այս վիրավորանքը և մի օր, բոլոր պարտքերս վճարելով Էլիզբարյաններին, կթեթևանամ հոգով»: Մայրս էլ է լռել: Բայց հարցրեք, ինչ լուրջություն է եղել այդ: (Անդրեասի կողմ) Ամսական քսանհինգ ռուբլի տալով քսանհինգ անգամ նախատել եք նրան. «Շատ ես ծախսում, ապրիր ներքնահարկում, կար արա ուրիշների համար, լվացք արա, թող աղջիկներդ աղախին մտնեն...»:

ԱՆԴՐԵԱՍ – (Անհամբեր) Տեր մեղա քեզ Աստված:

ՕԹԱՐՅԱՆ – Իսկ մի օր այնքան անգութ եք եղել, որ առաջարկել եք նրան աղքատանոց մտնել: Ձեր խոսքերն ասեղների պես խոթվել են խեղճ կնոջ սիրտը: Քույրերս այսօր էլ առանց արտասուքի չեն կարողանում հիշել այդ օրը: Եվ ինչո՞ւ, ո՞վ է եղել իմ մայրը: Չէ՞ որ ձեր հավասար ընկերոջ այրին: Մի կին, որ նույնչափ հարուստ է, որչափ դուք: Երբ նա արտասուքը աչքերին պատմում էր իր կրած վշտերը, այրունս պաղեց երակներիս մեջ: Ես անգորությունից սկսեցի մազերս փետտել, մատներս կրծոտել: Ես վրիժառության միջոցներ էի փնտրում, չէի գտնում: Եվ ահա այդ ժամանակ հենց մայրս ինքը հասավ ինձ օգնության...

ԱՆԴՐԵԱՍ – Եվ ասաց, որ ես կողոպտել եմ քո հորը, հա,հա,հա:

ԲԱԳԲԱՏ – Եվ գրպարտեց իր բարերարին սև ապերախտությամբ:

ՕԹԱՐՅԱՆ – (Ուշք չդարձնելով Բագրատի կողմ) Այո, պարոն: Նա հաղորդեց ինձ իմ հոր վերջին խոսքերը. «Ես մեռնում եմ աղքատության մեջ, ինձ կողոպտեց ընկերս: Ահա քեզ այս թղթերը, կհանձնես որդուս, երբ ուսումը կավարտի»:

ԱՆԴՐԵԱՍ – (Ցնցվելով) Թղթեր, ի՞նչ թղթեր:

ՕԹԱՐՅԱՆ – Մի քանի ընկերական պայմանագրեր, որոնք պիտի ապացուցեն, թե՞ ձեր հարստության կեսն ինձ է պատկանում: Դուք օգտվելով իմ հոր ծանր և երկարատև հիվանդությունից, խաբել եք նրան օր-օրի վրա և ձեր անունով վերածել բոլորը, ինչ որ եղել է ընկերական:

ԱՆԴՐԵԱՍ – (Վրդովվելով) Այդ սուտ է: Ես ինչ որ ունիմ, օրենքով և նոտարական դոկումենտներով է հաստատված ինձ վրա:

ՕԹԱՐՅԱՆ – Այո, բայց առանց մի կոպեկ վճարելու: Դուք կարողացել եք խաբել նույնիսկ օրենքները: Ահա հենց այս բանը պիտի ապացուցանեն իմ հոր թղթերը:

ԲԱԳԲԱՏ – (Կատաղի) Դուրս այստեղից, ստախոս:

ՕԹԱՐՅԱՆ – (Հպարտ և կատաղի) Պարոն, խնայեցեք ձեր հորը...

ԱՆԴՐԵԱՍ – (Ձեռն ուժգին գարկելով սեղանին, ոտքի է կանգնում) Լռիր, ասում եմ, դու ինձ կատաղեցնում ես:

ՍԱՂԱԹԵԼ – (Ներս է մտնում):

ԲԱԳԲԱՏ – Բայց նա քեզ անպատվեց: Նա քեզ կողոպտիչ անվանեց:

ԱՆԴՐԵԱՍ – (Չսպում է իրան) Թող անվանի, ո՞վ է հավատացողը: Երեխա է, ոչինչ չի հասկանում, տաքանում է: (Դառնում է Օթարյանին): Որդի, այդ բոլորը, ինչ որ ասացիր, դատարկ բաներ են: Ես քեզ ներում եմ հոր պես: Խոսենք չափահասների նման: Գիտեմ, արյունդ եռ է գալիս, ապրել ես ուզում, բայց չունիս: Էհ, մտածել ես, մտածել ու այդ բանը հնարել...

ՕԹԱՐՅԱՆ – (Վրդովման նշան է անում):

ԱՆԴՐԵԱՍ – Մի տաքանար, որդի, խոսենք հանդարտ: Էհ, ինչ արած, շատ եմ օգնել հորդ հիշատակի համար, էլի կօգնեմ: Արի ստացիր ինձնից մի քանի հազար ռուբլի, թուղթ տուր, որ ինձանից պահանջ չունիս և ինձ էլ ազատիր գլխացավից:

ԲԱԳԲԱՏ – (Դրականապես) Երբեք: Ես թույլ չեմ տա մի կոպեկ անգամ տալ նրան:

ԱՆԴՐԵԱՍ – Մեղա քեզ Տեր Աստված, վերջապես, ձայնդ կտրելո՞ւ ես, թե՞ չէ:

ՍԱՂԱԹԵԼ – (Մի կողմից կամացուկ Բագրատին) Թող տա, դու չես հասկանում: